

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razen
nedelje in praznikov, ob 18. uri
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 12-50, za ino-
zemstvo D 20-50, dostavljen na dom
D 14—, na izkaznice D 12-50
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslilna plačana v gotovini!

Knjižnica liceja

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevnica
način št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Rokopisni listi se ne
vračajo.

Leto: IV.

Maribor, torek 27. novembra 1923.

Številka: 269.

Josip Stritar — mrtev.

Nestor slovenskih pesnikov in pisateljev na mrtvaškem odru.

Rogaška Slatina, 26. novembra. Tu je sinoči ob 9. uri po kratki bolezni umrl pesnik in pisatelj Josip Stritar. Zagrabila ga je pred dnevi pljučnica. — Včeraj do 4. ure pop. je še bil pri zavesti in je neprestano zahteval svojo ženo. Ob 4. uri pop. je padel v agonijo in se ni zmenil za nič več. Zadušile so ga končno sline, ki so v velikih množinah prihajale iz prs. Danes ga položimo na mrtvaški oder in Sokol prevzame častno stražo. Po dozdajnih dispozicijah bo v sredo na državne stroške prepeljan v Ljubljano in tam položen med druge slovenske pisatelje.

V pozni jeseni, ko novemberski veter stresa zadnje orumenelo listje in žvižga nad golimi gozdovi, v meglo zaviti hribovi in pustimi poljanami tožni "Dies irae", se je bližala Rogaske Slatini bežnja dekla smrt, da ugrabi življenje Nestorja naših pesnikov in pisateljev. Josipa Stritarja ni več! Preminul je v prelepem kotičku naše domovine, kamor se je povrnil, ne da živi in ustvarja, temveč da zaključi pot svojega življenja na listi svetih grudi, ki je dala njega in njegove prednike. Osvobojeni narod je dal starčku zadnje, kar mu je mogel dati: obdal ga je z nežno pozornostjo in mu izkazoval hvaležnost za delo, ki ga je bil izvršil v prešlih desetletjih. Starčka, stoječega na koncu življenjske poti, je ogrevala pozornost in tolažila hvaležnost. In vedeli smo, da mu je dobro delo domače solnce, da ga je veselila pomlad, ki jo je po dolgem času pozdravil v domovini. Ko se je dne 26. februarja letošnjega leta vrnil v domovino, smo mu vsi želeli, da bi ostal še dolgo živ med nami. A glej: odpadlo je listje, zvenele so rože in prvi sneg, ki se je vsul z novemberskega neba, je zamoril starčkovo telesno življenje. Izdihnil je mirno in udano kakor njegov nekdanji vzornik Jean Jaques Rousseau. In šele pred vrati večnosti je lahko dejal njegov duh: prevar je dovolj in zmoti!

Stritar se je rodil na klasičnih tleh Trubarjevih in Levstikovih, v Podsmreki pri Velikih Laščah dne 6. marca 1886. — Mladostna leta v enem najlepših krajev Dolenjske so vtisnila obeležje njegovega literarnemu delu in v spominih nanje je tudi na tujih tleh neprestano »snoval in koval« za domovino. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani, nato pa je romal na Dunaj in se vpisal na vsučiščišče za klasično filologijo. Delil je usodo revnih slovenskih studentov, a krepko telo je kljubovalo vsem naporom in dajalo večno nemirnem duhu stalno podporo. Ni si nabiral samo znanja, ampak je tudi deloval literarno in se živahno udeleževal kulturnega življenja v domovini. Velikega pomena za njegov razvoj je bilo, da se ni takoj vpregel v državno službo, marveč je šel za vzgojitelja. Ozki stiki s

petičnimi dunajskimi rodbinami so mu olajšali dostop do novih virov znanja, hkratu pa je imel priliko potovati po zapadnih deželah. Le tako je prišel v ožje stike z velikimi kulturami in dosegel višino zapadno izobraženega intelektualca, višino, ki je mnogi naši zapečnjali niti umeli niso. Po temeljitih pripravah je začel na Dunaju borbo za novo smer naše literature; začel jo je na tleh, ki jih je prvič preoral Levstik.

Ta smer je pomenila: odpreti široko okna zaduhle slovenske hiše in jo prezračiti z evropskim zrakom. Stritar si je začetel novo pot že z izdajo Prešerna, ki jo je opremil s temeljitim uvodom, v katerem je razodel svoj literarni credo. Nato je začel objavljati v Janežičevem »Glasniku« slovenska pisma, seznanjujoč mlade duhove s sodobnim literarnim okusom. L. 1870 je izšel na Dunaju »Zvon«, ki je pomenil energično nadaljevanje zapčetega programa. Zaenkrat je objavljati svoje pesniške in pripovedniške proizvode, ki so vzbujali zlasti med mladimi ljudmi ogromno pozornost. Pozneje se je posvetil profesuri in je služboval dolga leta na tujih tleh, dokler ni l. 1901. stopil v pokoj in se nastanil v Aspangu.

Ne bomo naštevali podrobnosti iz Stritarjeve literarne delavnice. Naj navedemo karakteristiko, ki jo je podal dr. J. Prijatelj v temelitem uvodu v Stritarjevo antologijo. (Ljubljana 1919 »Tiskovna zadruga«): »Stritar je centralna postava slovenske literature, t. j. one kulturne naprave, ki lepo knjigo redno in stalno producira ter redno in stalno konsumira, ki agira in reagira; z eno besedo: one trajne in tesne zveze med pisateljem in čitateljem, ki je pred njim ni bilo in za njim nikdar več tako osredotočeno ob eni osebi. Šele s Stritarjem sta si postala pri Slovencih ta dva važna činitelja narodne prosvete bližnjain potrebna. Stritar je nekaj desetletij držal v rokah vse niti, ki se ovijajo najrazličnejših panog leposlovja: lirike, epike, dramatike, književne, umetniške, socialne, politične kritike, niti, ki se predejo v vse sloje naroda od bravca do bravca, budeč vprašanja in povzročajoč odgovore. Stritar je veliki mojster in patriarh našega slovstva, ki ga je vcepil narodni kulturi kot neobhodno sestavino njeno. V to ga je usposobil njegov krotki in blagi značaj, prav posebno pa njegov izredni vzgojiteljski dar. A omogočila mu je ta njegov veliki poklic svetovno široka podlaga njegove izobrazbe. Stritar je eden najizobraženejših naših ljudi. Širokost njegovega duha daleč presega globokost njegovega talente. In tudi ta okolščina je prišla v prid njegovi kulturni misli v mladosti, šele nastajajočem narodu.«

Te »centralne osebnosti« naše literature sedaj ni več. Že pred časom je pre-

nehala agirati in reagirati njena duhovna stran, sedaj pa se je sesulo v svoje sestavine to, kar je dala zemlja. A Stritarjev duh bo živel, dokler bo živela naša beseda. Stritarjeva dela postaršajo večna podlaga v hramu naše kulture.

PRED SESTAVO NOVE VLADE V NEMČIJL

Bivši minister Albert pozvan, da sestavi vlado.

Berlin, 25. nov. Državni predsednik Ebert je danes razgovarjal z ministri Jarresom, Braunom in Gesslerjem o sestavi nove vlade. Razgovor je pokazal, da ni nade na sestavo koalicijske vlade. Državni predsednik je zato popoldne pozval bivšega drž. ministra Alberta, naj sestavi vlado izkušenih mož, ki bi zapolnili vse osebne in strankarske interese življenjskim potrebam Nemčije. Albert je prevzel sestavo vlade. Pripada desnemu krilu demokratske stranke.

—□—

FIJASKO POLJSKO-RUSKIH POGAJANJ.

Lvov, 25. novembra. »Gazeta Lwowska« poroča, da je glasom vesti iz Moskve razglasil oficijelnega poročila sovjetske vlade o neuspehu poljsko-ruskim pogajanjem izzval celo vrsto protipoljskih demonstracij.

Berlin, 25. novembra. (Izv.) Politični krogi so mnenja, da bo novi državni kancelar Albert sprejel v svoj kabinet več odstopivših ministrov, predvsem ministra državne brambe Gesslerja, delovnega ministra Brauna in ministra za narodno prehrano Kanitzja. Kot kandidat za mesto zunanjega ministra prihaja v poštev najbolj prejšnji državni tajnik za zunanje zadeve von Hintze ter bivši nemški poslanik v Moskvi grof Brockdorf-Mantzau.

—□—

ANGLIJA HOČE VZDRŽATI ZAVEZNIŠTVO S FRANCIJO.

London, 25. novembra. (Izv.) Državni podtajnik Mac Neill je v svojem govoru, ki ga je imel v Canterbury, ostro nastopil proti izpadom Lloyd Georgea proti Franciji ter izjavil, da bo storil vse, kar je v njegovih močeh, da ohrani zavezništvo s Francijo.

—□—

NEMIRI V PORUHRJU.

Düsseldorf, 26. novembra. (Izv.) Kljub temu, da je mestna občina dovolila znatno podporo brezposelnim, se nemiri nadaljujejo. Včeraj se je vršilo več namifistacij, tekom katerih je prišlo do spopadov med demonstranti in policijo. Mnogo oseb je bilo pri tem ranjenih in ubitih. Iz delavskih krogov dobivajo okupacijske oblasti pisma, v katerih izjavlja delavstvo, da je pripravljeno se takoj povrniti na delo, če prevzamejo francosko-belgijske oblasti kontrolo.

—□—

BORZA.

Curich, 26. novembra. (Izv.) Sklepni tečaji: Pariz 31.20, London 25.03, Beograd 6.50, Praga 16.70, Milan 24.90, Newyork 572.50, Dunaj 0.008075, žig. krone 0.0081.

Zagreb, 26. novembra. (Izv.) Sklepni tečaji: Pariz 4.725—4.775, Švica 15.355—15.46, London 385.50—386.50, Dunaj 0.12455—0.12525, Praga 2.555—2.575, Milan 3.825—3.835, Newyork 87.75, Budimpešta 0.465—0.475.

—□—

ITALIJA SE ČUTI PRIKRAJŠANO.

Rim, 25. novembra. (Izv.) »Messagero« poroča iz Pariza: Italijanska vlada je poslala francoski vladi noto, ki sicer v prijateljskem tonu, a popolnoma odločno zahteva, da se pritegne h gospodarskim pogajanjem z nemškimi industr. tujci Italija, ker imajo vse take pogodbe izključno značaj medzavezniških pogodb. Poincaré je na to noto odgovoril, da Italija pri tem ni bila odškodovana, temveč se je k voja premoga, ki ga ima dobiti Italija, in ki je po spaški pogodbi določena na 15%, zvišala na 18 odstotkov. Kljub temu pa bo Francija ugodila tej želji ter k vsem bodočim sličnim pogajanjem povabila tudi Italijo.

Vprašanje obnove prijateljskih zvez z Rusijo.

Beograd, 24. nov. V diplomatičnih in parlamentarnih krogih se je začelo živahno razpravljati vprašanje o obnovitvi prijateljskih stikov s sovjetsko Rusijo. To vprašanje je postalo že lanske leto kolikor toliko aktualno, a so gotovi vplivi bili tako močni, da se je vprašanje začasno stavilo z dnevnega reda. V parlamentu so gotove frakcije skušale že tedaj forsirati prijateljstvo z Rusijo, toda v radikalni stranki je bila zelo močna protistruja. Po povratku iz Varšave so začeli tudi radikalni poslanci resno razmišljati obnovo prijateljstva z Rusijo. Beograjski tisk je zadnje dni pričel živahno kampanjo za zblizanje. — Zelo radikalno kampanjo uvaža »Balkan«, ki zahteva danes izgon zastopnika caristične Rusije g. Santdimanna iz Beograda. Vsi soglašajo s tem, da bi obnova prijateljstva z Rusijo mogla zelo mnogo koristiti naši državi.

Nogometna tekma Holandska-Švica.

Amsterdam, 26. novembra (Izv.) V Mednarodni nogometni tekmi med Švico in Holandsko je zmagala Holandska s 4 : 1. Polčas 2 : 0.

Na dunajskih univerzah jutri zopet pouk.

Dunaj, 25. novembra: (Izv.) Akademski senat dunajske univerze je sklenil s prihodnjim torkom zopet otvoriti reden pouk. Vsi slušatelji se bodo morali stalno legitimirati. Nožnja barv je prepovedana.

Radi pokvarjene telefonske proge Maribor-Zagreb, so danes izostale naj-novejše vesti.

ZA REVNO DECO OB MEJI!

V proslavo rojstva Nj. Vis. prestolonaslednika Petra I. priredi obmejna šola na Kapli božičnico z obdarovanjem revnih otrok obmejne prebivalstva. Uspeh prireditve bi bil tukaj tik ob meji velike važnosti, ker s prireditvijo božičnice in obdarovanjem otrok utrđili bi si narodno zavednost njihovih starišev in obmejne prebivalstva sploh. Na božičnico se pripravila tudi obostran meje »Schulverein« in želeli je, da bi pri nas uspela nameravana prireditev čim boljše. Število obmejne, revne dece je veliko, zato prosi vodstvo šole usmiljena srca, da daruje po svoji močestnosti bodisi v denarju, ali blagu. Obdarovana mladi na jim bodo za najmanjši dar iz srca hvaležna! Prispevki naj se blagovolijo oddati v upravnistvu »Tabora« do 7. decembra t.

Oblastni občni zbor Demokratske stranke v Mariboru.

Maribor, 25. novembra.

Vključ slabemu vremenu se je zbralo danes veliko število delegatov krajevnih in srezkih organizacij JDS iz mariborske oblasti na strankinem občnem zboru v Mariboru, da se položi račun o dozdajnem strankinem delu in se začrtajo smernice za bodoče delo. Prispele so delegati skoro iz vseh srezov: šoštanjsko-slovenjegraškega, marenberško-prevaljskega, ljutomerskega, ormoškega, ptujškega, M. Sobote in Dol. Lendave, konjiškega, ter Maribora levi in desni breg; brzojavno opravičili so se in zbor pozdravili delegatje šmarsko-rogaško-kozjanskega in moziškega okraja. Zastopani so bili tudi gostje iz Posavja, ki pripada pod ljubljansko oblastno organizacijo. Zborovanja se je udeležil tudi predsednik ljubljanske oblastne organizacije, minister n. r. g. dr. Gregor Žerjav.

OTVORITEV.

Ob pol. 11. uri je otvoril poslovalnico podpredsednik, g.

dr. Franjo Lipold

Občni zbor oblastne organizacije JDS za mariborsko oblast ter predvsem pozdravil v tako častnem številu zbrane delegate zlasti pa delavske delegate iz Čeršaka in konjiškega okraja, ki s svojo prisotnostjo dokazujejo, da so v demokratski stranki zastopani vsi sloji in vsi stanovi. V iskrenih besedah je pozdravil tudi predsednika sestrške ljubljanske oblastne organizacije, ministra n. r. g. dr. Žerjava, našega znanega, spoštovanega, neutrudljivega borca za napredno misel.

V kratkih besedah je nato obrazložil pomen in naloge današnjega občnega zbora, ki mora predvsem razpravljati iz vidika mariborske oblasti. Mariborska oblast se po svojih gospodarskih in nacionalnih prilikah povsem razlikuje od ostalih pokrajin. Tu imamo najbolj razvito industrijo, najbolj vinorodne kraje cele države, ki imajo tudi popolnoma druge težnje, kakor agrarni južni kraji. Zato je glavna naša zahteva: izvedba oblastne samouprave v smislu ustave. Tukaj se imamo še vedno boriti na nacionalnem polju, paralizirati moramo še vedno močan nemški vpliv in nemške težnje. Najhujšega nasprotnika pa imamo v klerikalizmu, kateremu nasproti moramo postaviti enotno fronto naprednega življa. Doktor bo tukaj vladal klerikalizem, ki nima smisla za naše nacionalne težnje, tako dolgo bomo imeli tudi še vedno opraviti z našimi nacionalnimi nasprotniki.

Predsednik dr. Lipold poroča nadalje, da je na lanskem ustanovnem občnem zboru izvoljeni predsednik g. Ivan Rebek odložil predsedstvo, ker je bolehen in bi ne mogel v polni meri vršiti odgovornosti polne naloge. Občni zbor je vzel to na znanje ter izrekel častitljivemu borcu priznanje in zahvalo. Nadalje poroča predsednik, da je min. n. r. in bivši poslanec dr. Vekoslav Kukovec že takoj po volitvah povabil oblastnemu načelnstvu izjavo, da mu vsled razcepjenosti naprednih sil začasno ni mogoče aktivno sodelovati v javnem življenju. Občni zbor je dolgoletnemu voditelju napredne misli na Štajerskem ob zaključku razdobja izrekel zahvalo in priznanje.

TAJNIŠKO POROČILO

Je podal oblastni tajnik V. Špindler. Orisal je razvoj strankine oblastne organizacije in njeno delo izza lanskega ustanovnega občnega zbora. Naslikal je vzroke poraza pri volitvah 18. marca t.l., naslikal potrebo strankinih lokalnih organizacij povsod, kjer smo pri volitvah dobili večje število glasov. Priprave za ustanovitev večjega števila kraj. organizacij so v teku. Shodov in sestankov v zadnjem poslovnem letu je bilo 119, na čelstvenih sej 13. Posebno važnost polaga organizacija na izšolanje dobrih političnih delavcev po deželi; zato je skupno z ljubljansko organizacijo priredila politično šolo v Ljubljani in se pripravila enaka šola za prve tedne 1. 1924 zopet v Ljubljani, za na spomlad pa v Mariboru. Povdarjal je potrebo ustanovitve okro-

nihi tajništva za Prekmurje, spodnjo Dravsko dolino in celjsko okrožje. Naglasil je potrebo krepke lokalne politike v krajevnih organizacijah, potrebo udejstvovanja pristašev v kulturnih in gospodarsko-strokovnih organizacijah, potrebo širjenja demokratskega časopisa in potrebo napredne koncentracije zlasti z ozirom na predstoječe volitve v obč. zastoje, v oblastne in srezke skupščine.

O POLITIČNEM POLOŽAJU

je poročal g.

minister n. r. dr. Gregor Žerjav.

V svojem markantnem govoru je uvodoma povdarjal, da sta si Ljubljana in Maribor, četudi sta sedeža dveh oblasti, vedno bližji kot sedeži kakih drugih oblasti. Kakor doslej, bo Ljubljana tudi v bodoče budno zasledovala razvoj in dogodke v sestrski oblasti in dejansko pomagala ustvarjati čim mogočnejšo napredno falango.

Političen položaj v naši državi je označil z eno samo besedo: neodrejenost, neodločnost.

Radikalna vlada ne zasleduje državnih interesov, ampak jo tarejo izključno strankarske skrbi, skrbi za obstanek. Vladna politika je brez vsake linije, koleba sem in tja, in to že celo leto v škodo države. Bil bi že skrajni čas, da napravi temu konec in se odloči za levo ali desno. Ustava ni izvedena, zlasti kar se tiče samouprave oblasti, dasi bi se zakon že davno moral provesti. Sedanje stanje je nelegalno, ker je v nasprotju z ustavo.

Demokratska stranka je dolgo čakala in ni hotela gnati položaja na zadnjo ostrino. Hotela je dati vladi časa za razmišljanje. Toda sedaj je čakanja dovolj. Dalje ne gre.

Odločno zahtevamo, da se čimprej izvede razdelitev države na oblasti in se odpravijo sedaj nelegalne pokrajinske uprave. Narodu se mora dati prilika, da praktično preizkusi določbe ustave. Morada se bo res ta ali ona stvar izkazala, da ni dobra in se bo morala popraviti. Toda predno lahko o tem izrečemo sodbo in zahtevamo popravek, moramo imeti po ustavi zajamčeno samoupravo, da jo v praktičnem življenju preizkusimo.

Klerikalci so pri zadnjih volitvah dobili v Sloveniji absolutno večino. Toda odgovornost, ki so jo s tem prevzeli, jim postaja že sedaj, komaj pol leta pozneje, pretežka.

Obljub, ki so jih trosili ob volitvah, ne morejo izpolniti, kljub Markovemu protokolu, s katerim so omogočili samoradikalno vlado. Klerikalcem je končno vse eno, ali imamo v državi centralizem ali federalizem, ali dobijo obljubljeno avtonomijo Slovenije ali ne. Njim gre samo za avtonomijo cerkvene zakonodaje in šolske politike po želji katoliške duhovščine. Pa tudi v SLS je že napočila doba premišljevanja. V zadnjem času se vrše v klerikalni stranki hudi notranji in duševni boji, ali je strankina taktika, ki je doživela popoln fiasko, pravilna ali ne. Besno pisanje klerikalnih listov potrjuje spoznanje klerikalnih voditeljev, da so zašli predaleč.

Sedaj je napočil čas, da tudi mi stopimo iz rezerve. Naša opozicijska in nagajiva in zlobna, ampak resna, kakor se spodobi za našo veliko stranko, Radikalna v Sloveniji je v zadnjih vzdihljajih. Udušila se je v lastni gnilobi. Klerikalci so pred par dnevi pričeli svojo zadnjo ofenzivo z izmišljenimi računi o davkih. Besni izpadi klerikalnega časopisa proti Srbom, zavita in izmišljena poročila, vse to kaže na zadnji poizkus, prikriti umik, ki mora slediti na celi črti. Ljudstvo spregleduje, komu je nasedla. Krog in krog nas se pokazuje fiasko nasprotnikov. In sedaj mora stopiti na plan zopet JDS.

Smešne so trditve nasprotnikov, da se demokratje rinemo k vladnim jaslom. Preveč se pač zavedamo, kako neprijeten je položaj, ko mora stranka nositi vso odgovornost za državo. Zavedamo pa se tudi, da ne bi mogli izpolniti vsega tako, kakor želimo. Mi bomo ostali v

opoziciji tudi še naprej, a izrabili bomo ta čas za vztrajno delo, za delo stvarjanja, ne pa razdiranja države. Popolnoma se zavedamo, da mi nikoli ne bomo tako absolutni gospodarji v Sloveniji, kakor so danes klerikalci, in si tega nitj ne želimo. Več kot številke, zalcje aktivnost, moralni ugled in moč načel. Trije naši poslanci so dosegli več, kakor vseh 21 klerikalcev.

Potrebno pa je, da se v delu za dobrobit države združimo vsi, ki napredno mislimo. Zlasti pri nas v Sloveniji, čutimo potrebo koncentracije naprednih sil. Mi smo za to vedno pripravljeni. Naša roka je vedno tu!

V tem smislu bomo tudi še naprej stopali roko v roki, da se bo organizacija naše stranke v trdnem sodelovanju naših organizacij po deželi z našimi centralami, po mestih utrčila in ojačila. Tu pri tem delu Vam bo tudi Ljubljana, kakor doslej, vedno na razpolago.

DEBATA.

S frenetičnim aplavzom so zbrani delegatje pritrdili tem izvajanjem. Predsednik zborovanja, g. dr. Lipold, se je g. ministru n. r. zahvalil za izčrpno poročilo ter otvoril debato, v katero je poslego več delegatov.

Ravnatelj Zadrzne zveze v Celju, g. Lesničar je zlasti povdarjal, kako zavita so poročila klerikalnih listov o davčnih bremenih Slovenije. Vso krivdo vale na Srbe, v resnici pa nas tarejo samo trije vzroki: Mnogo višje, kakor državni davki, so občinske doklade, ki znašajo 500 do 600% državnih davkov. To vse gre za naše občine in okraje, ne pa v Beograd. Zakaj gg. klerikalci tega ne povedo? Drugi vzrok je v lestvičnem nastavku, ki se še vedno uporablja pri odmeri pridobnine. 21 klerikalnih poslancev bi z lahkoto doseglo, da se ta lestvični nastavek primerno spremeni. Zakaj tega ne store? Tretje zlo je prenizko odmerjeni eksistenčni minimum. Tudi tu bi imeli klerikalci hvaležen posel, da bi dosegli primerno znižanje, mesto, da so omogočili 5-kratno zvišanje davkov. Tudi drugi govorniki so naglašali, da je našim davčnim bremenom mnogo kriva davčna uprava, ki prestrogo vrši svoje dolžnosti, dočim drugod ni tako natančna. Z izboljšanjem uprave in izenačenjem davkov bi se dalo tudi to zlo omiliti in odpraviti.

Ker so bile na dnevnem redu še druge važne točke in je del delegatov odhajal s popoldanskimi vlaki, je predsednik na tozadevni predlog spremenil dnevni red ter prešel na prihodnjo točko dnevnega reda:

VOLITEV OBLASTNEGA ODBORA.

Občni zbor je vključ ponovno podanim izjavam min. n. r. g. dr. V. Kukoveca, da se začasno ne more aktivno udeleževati v političnem življenju in prevzeti vodstva stranke, sklenil dolgoletnemu voditelju stranke izreči svoje najvišje zaupanje in ga prositi, da prevzame predsedstvo oblastne organizacije. Dr. Kukovec pa je vztrajal pri svojih prejšnjih izjavah, nakar je bil za predsednika oblastne organizacije soglasno z vzklikom izvoljen g. dr. Fr. Lipold, ki je mesto prevzel s prošnjo na vse somišljenike za iskreno in krepko sodelovanje v prosep in napredku stranke.

V oblastni odbor so izvoljeni:

Predsednik:

dr. Franjo Lipold, odvetnik v Mariboru;

podpredsedniki:

Ivan Prekoršek, upravit. bolnice v Celju, Lovro Petovar, posestnik v Ivanjkovcih, Ivan Šoštarč, trgovec v Mariboru.

Odborniki:

dr. Vekoslav Kukovec, min. n. r. in odv., dr. Karel Koderman, odvetnik, Fr. Voglar, ravnatelj učiteljskega, Ivan Kejžar, ravnatelj, Otmar Meglič, davč. nadupr. v p., Ferdo Pinter, trgovec, Lojze Kovačič, post. nač., Iv. Ašič, notar, dr. Avg. Reisman, odv. kand., Ivan Koroš, sedl. mojster,

Mirko Brolih, akademik Vekoslav Špindler, novinar, Božidar Borko, novinar, Rudolf Ozim, novinar, vsi v Mariboru; dr. Ern. Kalan, odv., Fr. Mravljak, prof., Ivan Rebek, ključ. mojster, Janko Lesničar, ravnatelj Zadr. zveze, Ivan Bizjak, kraj. mojster, vsi v Celju; Vinko Kukovec, stavh. podj. in pos., Sava pri Celju, Jos. Repič, miz. moj. na Polzeli, Fr. Presečnik, notar na Vranskem, Vilko Kukec, pos. v Žalcu, Anton Koder, notar v M. Soboti, Stefan Podlesek, župan v Bodoncih, Fr. Golob, naduč. v Dol. Lendavi, Ant. Erjavec, dimn. moj. v Beltineh, Miroslav Marš, zalag. piva, Ljutomer, Ign. Hauptman, gost. v Križevcih, Iv. Bunderl, pos. v Veržeju, Karl Mavrič, naduč. v Gor. Radgoni, dr. Tone Gosak, odv., Ptuj, Fr. Brezinšek, miz. pom., Podlehnik, Fr. Janušek, naduč., Breg, Joško Sagadin, miz. mojster, Ptuj, dr. Milan Gorišek, odv., Sv. Lenart v S. g. Karl Herzog, pos. sin, Čeršak, Ivan Robnik, naduč., Sv. Jurij ob Pesju, Jakob Zadavec, paromlinar, Središče, dr. Adam Ban, odv., Ormož, Janko Grivec, ravn. Posojilnice, Ormož, Vinko Polak, pos., Ivanjkovci, dr. Anto. Prus, odv., Konjice, Fr. Petelinšek, pos. in kolar, Oplotnica, Rud. Resner, žagar, Konjice, dr. Ferdo Pirnat, odv., Slov. Gradec, Peter Rihterč, živinozdravnik, Šoštanj, Fr. Perovec, rudar, Šoštanj, Avg. Kolšek, notar, Marenberg, Peter Mravljak, pos., Vuhred, Gvidon Kaiser, trgovec, Dravograd, dr. Šandor Hrašovec, odv., Šmarje p. Jel., Anton Malgaj, viničar, Zibika, Martin Ulčnik, pos., Sv. Peter pod S. G., Mat. Goričar, pos., Mozirje, Fr. Podbrežnik, župan, Gornji Grad, Fr. Koehek, naduč. v p., Gornji Grad, dr. Jože Pučnik, odv., Slov. Bistrica, Al. Sel, pos. v Zrkovcih, Mirko Gorišek, ravnatelj tovarne, Ruše, Fr. Klasinc, pos., Hotinjavas.

SPREJETJE RESOLUCIJ.

Oblastni zbor je soglasno sprejel sledeče

RESOLUCIJE:

I.

Za oblastno in srezko samoupravo.

Povdarjamo, da smatramo slejkoprej za nujno potrebo, da se ustava izvede in da se poleg uvedbe državne oblastne organizacije izvede tudi oblastna in srezka samouprava, da bo tako ljudstvu dana prilika sodelovanja pri upravi domačih pokrajin in da se zagotovi varstvo posebnih nacionalnih in gospodarskih interesov mariborske oblasti.

II.

Za napredno koncentracijo.

Pri posebnih, zlasti nacionalnih razmerah v naši mariborski oblasti ponovno povdarjamo potrebo napredne koncentracije in se načelnstvu naroča, da dela tudi še naprej za dosego kooperacije naprednih strank; zlasti to povdarjamo z ozirom na predstoječe volitve v občine, v srezke in v oblastno skupščino, ter trgovsko-obrtno zbornico, katerih volitev demokratska stranka ne smatra za čisto politične.

Oblastnemu tajništvu se naloži, da tekom treh mesecev po zaslišanju vseh gospodarskih in socialnih slojev za vse sreze pripravi srezke in oblastne kandidatske liste in izvrši vse ožje priprave za skupen nastop pri srezih in oblastnih volitvah.

III.

Proti davčni politiki vlade.

Odločno obsojamo finačno, zlasti davčno politiko sedanje vlade, ki ogroža v eksistenci malega kmeta in obrtnika, pa tudi našo trgovino in industrijo; protestiramo proti pretirani davčni praksi v Sloveniji in zahtevamo izvedbo izenačenja davčne zakonodaje.

IV.

Proti davljenju naše industrije.

Pridružujemo se protestu industrijskih in trgovskih krogov proti uvedbi kocesijskega sistema, ki bi dajal ministru za trgovino in industrijo izključno pristojnost, da daje dovoljenje za ustanavljanje novih industrijskih podjetij v celi državi. Obenem odločno odklanjamo namero gotovih krogov, izvesti vso industrijo na jug, ker se s tem ogroža napredek Maribora in cele mariborske oblasti.

V.

Za kreditne potrebe srednje in male obrti, trgovine in kmetijstva.

Opozorjamo z ozirom na obstoječo finančno krizo vlado in vodstvo Narodne banke, naj ne vodi računa samo o interesih velikih industrij in bank, ampak naj predvsem poskrbi za kreditne potrebe tudi srednje in male obrti in trgovine, poljoprivrede in zadružništva.

VI.

Ven z nepotrebnimi tujci!

Pozivamo vlado, da že enkrat izvede pročiščenje tujcev v vseh podjetjih na naši zemlji, ker smatramo, da imamo dovolj popolnoma sposobnih domačih moči, ki morejo nadomestiti tujce.

VII.

Za naše gospodarske interese pri trg. pogodbi z Avstrijo.

Pri predstojajočih trgovinskih pogajanjih, zlasti z našo neposredno sosodo Avstrijo zahtevamo, da se jemlje poseben ozirom na gospodarske potrebe zlasti naše severne obmejne pokrajine ter cele Slovenije, ker so interesi teh pokrajin pri pogodbi z Avstrijo najbolj prizadeti. Zahtevamo, da se k vsem pogajanjem pritegnejo tudi strokovnjaki iz teh pokrajin.

VIII.

Rogaška Slatina in Dobrna last mariborske oblasti!

Z ozirom na eventualno oddajo državnih zdravilišč v zakup izjavljamo, da glede državnih zdravilišč Rogaške Slatine in Dobrne, ki so bila last dežele Štajerske, reklamiramo lastništvo istih za mariborsko oblast kot avtonomno premoženje in ne moremo prepustiti dispozicije glede teh zdravilišč brez poprejšnjega sporazuma z legalnim zastopstvom oblasti.

IX.

Za državne nameščenice in vpokojeence.

Uradniško vprašanje smatramo povsem za nerešeno in naprošamo glavni odbor stranke, da podvzame vse korake, da se ustvari odgovarjajoči gnotni položaj uradništva, ker si ne moremo misliti dobre uprave brez zadovoljnega uradništva. Isto velja v polnem obsegu tudi za državne upokojeence.

X.

Proti političnim kupčijam z Nemci.

Dvigamo ponovno odločen protest proti vsakršnim političnim kupčijam z Nemci v Sloveniji na škodo naših nacionalnih interesov.

XI.

Zahvala in zaupnica min. št. r. dr. Vek. Kukovu.

Ob koncu poslovne dobe ministra št. r. g. dr. Vekoslava Kukovca kot poslanca mi izreka oblastni občni zbor stranke, ko mu daje absolutorij, svojo zahvalo za dolgoletno nesebično požrtvovalno in uspešno delo, katero je vršil kot voditelj in mandatar stranke, in mu izraža svoje popolno zaupanje.

ZAKLJUČEK ZBORA.

Po volitvah je novi predsednik s povzgom na krepko sodelovanje vseh organizacij in zaupnikov s centralno organizacijo zaključil občni zbor s trdnim izrazom prepričanja, da bo ob vsestranski dobri volji strankino delo napredovalo, strankina organizacija jačala v prospah napredni ideji v mariborski oblasti in v korist gospodarskega razvoja vseh slovenskega naroda.

Politične vesti.

* Sklicanje narodne skupščine, ki bi se imela po prvotnem načrtu sestati danes 26. tm., je odloženo, ker finančni odbor še razpravlja o proračunu in vsled tega ni še materijala za seje skupščine. Najbrž bo sklicana za 3. dec. V sredo se sestanejo šefi skupin, da določijo dnevni red.

* Radikalni poskusi za pogajanja z Radičem? Iz Zagreba poročajo: Radičevci trdovratno vztrajajo pri vesti, da so se radikaleci v zadnjem času zopet hoteli pogajati z Radičem. Prvi poskus je bil storil v njihovem imenu bivši srbski poslanik v Londonu g. Milojević, ki živi v Londonu kot zasebnik in kateri je skušal priti s posredovanjem nekaterih članov Labour party v stike z Radičem. Drugi poskus pa je bil baje storjen tudi v Zagrebu. Radikalci so s posredovanjem odlične zagrebske osebnosti poskusili, pridobiti Radiča za pogajanja. Izjavili so, da bi lahko topot govorili konkretnije nego so govorili za časa Markovega protokola. Radičevci pravijo, da so bili radikalni poskusi v obeh slučajih zavrnjeni.

* Zoper protinardno politiko vlade. Dne 24. tm. dopoldne se je pričela v plenumu finančnega odbora specialna debata o državnem proračunu za leto 1923-24. Po kratki debati o zapisniku zadnje seje je pričela razprava o proračunu vrhovne državne uprave. Poslanec dr. H. Krizman (dem.) je naglašal, da je glavna državna potreba trdna politika, ki jo morajo in bodo podpirale vse nacionalne stranke, ki stoje na stališču ustave. Glavna hiba naše države obstoja v tem, da vlada ne vodi državne, temveč strankarske politike. Za vzdrževanje strankarskega režima podeljuje vlada koncesije, ki so v škodo državi in narodni ideji. Radikalna vlada v resnici niti ni homogena, in tega ni opaziti niti v njenem delovanju, niti v njenih idejah. To je politika in vlada mrtvih točk, tako v zunanji, kakor notranji politiki. Govornik je nato ostro kritiziral delo vlade na vseh poljih, zlasti pa v finančnih in agrarnih zadevah. Zahteval je takojšnjo in nujno rešitev uradniškega vprašanja in takojšnjo finančno podporo vsemu državnemu uradništvu. H koncu je zahteval osnove državno-gospodarskega sveta, ki je predviden tudi v ustavi. Seja je bila nato ob 12. uri zaključena in se nadaljuje v ponedeljek ob 10. uri dopoldne.

* Sporazuma glede Reke ni. Vest, da bi naša vlada pristala na revizijo rapalske pogodbe, se v službenih krogih odločno dementira. Baza za sporazum še ni najdena in naša vlada vztraja slejkoprej na striktni izvršitvi rapalske pogodbe. Vesti o sporazumu so pobožne italijanske želje. Tako službene vesti. Bomo videli.

* Obnovitev odnošajev z Rusijo pridobiva vedno več pristašev v političnih krogih naše države. Čuje se, da je tudi zunanji minister dr. Ninčič pristaš obnovitve prijateljskih odnošajev z Rusijo. Radikalni »Balkan« celo zahteva, da se izžene iz države zastopnik caristične Rusije, Strandmann.

* Konvencija z Rumunijo radi razmejitve je bila v soboto 24. tm. v Beogradu podpisana.

Objave.

Š Sv. Miklavž pride v sredo dne 5. decembra 1923 z vsem svojim nebeškim in peklenkim spremstvom točno ob 8. uri zvečer v Sokolski dom v Studencih, kjer bo: 1. poslušal godbo, 2. gledal nastop naraščaja, 3. nastopil sam in obdaroval vsakega, za katerega mu bo kdo kaj izročil, 4. se zabaval pri pogrnenih mizah ob zvokih nalašč v ta namen pomnoženega koncertnega orkestra in to samo do 11. ure. Vstop imajo samo vabljeni odrasli prijatelji sv. Miklavža in studenskega Sokola in po njih vpeljeni gostje, ki so čistega jugoslovenskega srca in misli. Darila samo za odrasle obdarovance sprejema dne 3., 4. in 5. dec. zvečer od 6.—7. ure Miklavžev poverjenik v Sokolskem domu proti garancijskemu listku v vrednosti 12 Din. — Vsako darilo mora imeti razločen naslov, komur je namenjeno. Vstopnina prostovoljna.

Mariborske vesti.

Maribor 26. novembra 1923.

m Smrtna koša. Danes ob 2. uri zjutraj je umrla po dolgotrajni boleznici gospa Matilda Rutnik, roj. Plepelec. Pogreb se vrši v sredo, dne 28. novembra ob 14. uri popoldne iz mrtvašnice obče javne bolnice na mestno pokopališče v Po-brežju. N. p. v m.!

m Mariborske delavnice južne železnice. Minister Janković je po ogledu delavnice izjavil, da ni govora o njih premetitvi. Z zadovoljstvom jemljemo na znanje.

m Hotel Kosovo. Vsako soboto koncert. Podaljšana policijska ura. Izvrstna stara in nova vina. Dnevno čevabčiči po 1 D, različni po 3 D.

m Mestni odbor »Orjune« v Mariboru razpuščen. Nedeljska »Orjuna« prinaša službeno objavo oblastnega odbora, da je glasom sklepa oblastnega odbora izključen iz Orjune suspendirani in ukorjeni bivši predsednik Mestne Orjune - Maribor, Radivoj Rehar, ker je ponovno dožil oblastni odbor in njegovega predsednika, da delata tlako demokratski stranki. Ob enem s to izključitvijo je razpuščen tudi mestni odbor Orjune v Mariboru. Komisarjem je imenovan dr. M. Šnuderl, ki vodi posle do vzpostavitve Orjune v Mariboru.

m Restavracija »Narodni dom« ima na razpolago okusno renoviran saloni, lepe zračne sobe za klube in obnovljeno keglijšče. Izrečno pristna domača vina. Abonentji se sprejemajo po 20 Dinarjev dnevno.

m Oddaja tekočih del pri mestni občini. Mestni magistrat razglasa: Obrtniki mariborskega mesta, ki želijo prevzeti tekoča dela pri mestni občini za l. 1924, se vabijo, da predložijo s 25 D kolekom opremljene prošnje z navedbo enotnih cen do 4. decembra 1923, 12. ure v vložišču mestnega magistrata. Ponudbe je oddati v zaprti kuverti z napisom: »Ponudba za tekoča dela 1924«. Enotne cene je označiti v izkazu za tekoča dela, katerega je priložiti k prošnji. V prošnji se mora izrečno navesti, da je ponudnik pri mestnem stavbnem uradu razgrnjene pogoje že pregledal in iste v polnem obsegu priznal. Mestni občinski svet si pridržuje prosto izvolitev ponudnikov, ne da bi bil vezan na nižjo ponudbo ali na oddajo dela po določenem turnusu.

m Radi klobase v smrt. Včeraj je stražnik opazil neko F. K., ki se je na dravski brvi pripravljala, da v ledenomrzli Dravi poišče zdravila svojim ranam. Predno je obotavljajoča se ženska izvršila svoj namen, jo je zgrabila stražnikova roka in odpeljala na varnejše mesto. Tam je priznala, da je hotela storiti samomor, ker jo je nekdo ovadil, da je ukradla klobaso. Poštena duša, kakor jih je malo! Če bi imeli vsaj polovico njene rahločutne vesti in njenega strahu pred kaznijo oni, ki oškodujejo druge za milijone, bi lahko del mariborske kaznilnice predelali za stanovanja!

m Lažnjivi Dimitrij v vlogi milijonarja. Trgovski pomočnik Dimitrije D., doma iz Radičeve republike, je imel posebno mnenje o Mariboru. To mnenje ga je napotilo v Maribor, kjer je začel nastopati kot lesni veletrgovec iz Zagreba. Začel se je pogajati z nekim lesnim trgovcem na Aleksandrovi cesti. Zdi se, da je kupčija bila perfektna. Lažnjivi Dimitrij je stopil v neko banko in bahavo zahteval, da mu naj izplačajo na račun pri centrali v Zagrebu ležečih vlog znesek 250.000 Din. Banka se je takoj informirala v Zagrebu in je izvedela, da Dimitrije D. nima pri banki niti počenega groša. Čez nekaj časa so »bogatega« Zagrebčana privedli na policijo, kjer so mu lahko že povedali, da v Zagrebu nič ne vedo o njegovem »velepodjetju«. Tako bo moral lažnjivi kljukec Dimitrije temeljito izpremeniti svoje mnenje o Mariboru, kjer se ljudje vendarle ne dajo tako lahko opehariti.

m »Gospoda, jaz sem komisar!« Abel Amon — po njegovem častitljivem imenu sodeč, potomec tistega naroda, ki je šel za Mojzesom čez mrtvo morje — je priveselač iz Murske Sobote in se včeraj popoldne prijetno zabaval v gostilni Š. na Frankopanovi cesti. Ko je bil najboljše volje, je dobil veselje do burk in

je začel nadlegovati goste, češ, da je komisar in da mora pregledati karte. Gostje pa očitno niso kazali umevanja za Abelove burke in tako je čez nekaj časa nastal majhen pretep. Kmalu se je pojavila straža in je komisarja iz Murske Sobote vtaknila v hotel Graf.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Ponedeljek, 26. nov. Plesni večer »Rita-Rita«.

—□—

Plesni večer Rita-Rita. Spored: 1. a) Boccherini: »Menuett«, b) Gossec: »Gavotte«; 2. Delibes: (Scherzino) — Ballet Sylvia; 3. Blon: »Šepet rož«; 4. Strauss: »Na lepi modri Donavi«; 5. Liszt: »Druga rapsodija«. Odmor. 6. Pešta: »Rita-Valček«; 7. Liadow: »Une tabatiere a Musi-Luce«; 8. Godard: »Valse As-dur«; 9. Grieg: »Holandski ples«; 10. Strauss: »Pizzikato-Polka«. Pri vseh točkah sodeluje vojaški orkester.

Sokolstvo.

o Miklavžev večer Sokola. Seja veseličnega odseka Sokola v Mariboru se vrši v torek dne 27. tm. ob 18. uri v restavraciji Narodnega doma.

Turistika in sport.

: Decembarski Vestnik. 1. in 2.: Golté. Ob 5.25 do Celja, ob 7.50 do Paškevasi. Mozirska kočja neoskrbovana. Jestišne — 24. dec. Božičnica v planinski koči na Klopnem vrhu. Koča neoskrbovana. Jestišne. — 31. Silvestrov večer v Ruški koči. — Rotter.

Celjske vesti.

Po večmesečni odsotnosti se je vrnil zopet v Celje domači 39. pešpolk. Občinstvo je prijubljene častnike in vojaštvo pri povratku simpatično pozdravljalo.

Radi malverzacije sta bila te dni a-retirana v Celju pri špedicijski tvrčki Pelle uradnika Pirschitz in Margetič. Gre za večjo vsoto, ki sta jo po ovađbi poverila.

Mestno gledališče v Celju. V torek, dne 27. in v sredo dne 28. tm. se vprizori Kraigherjeva drama »Školjka« z gostovanjem ge. Šaričeve in Juvačove iz Ljubljane.

Dnevna kronika.

— Podružnica CMD se ustanovi pri Sv. Barbari v Slov. gor. dne 2. decembra ob pol 3. uri. Na dnevnem redu je tudi gledališka predstava »Ujedinjenje« s petjem. Začasni odbor vabi k ustanovitvenemu zborovanju vse prijatelje mladine in družbe od Vurberga, Sv. Martina, Žitčevasi, Sv. Ruperta, Slov. goric in drugod. Pridite!

— Za bolnice v Sloveniji je fin. odbor v svoji seji 23. tm. dovolil naknadni kredit 2.900.000 D.

— Grd umor v Medjimurju. V Gorici v Medjimurju sta 48-letni Andrej Varošaneec in njegova žena pred 2 leti vse svoje nepremičnine podarila invalidu Karlu Plantaku in njegovi ženi pod pogojem, da imata do smrti prevzitek. Nedavno pa je Andrej Varošaneec nenadoma izginil. Nekaj dni pozneje je prišlo na obč. urad pismo, oddano v Donjem Kraljevcu, v katerem pismu sporoča Andrej Varošaneec, da je radi nezvestobe žene moral oditi od hiše. V istem pismu se pravi, da naj Varošaneec dolžnik Moharič izplača svoj dolg Plantaku, s katerim bo on (Varošaneec) po vrnitvi že napravil račun. Ker je bilo znano, da Varošaneec sploh ni znal pisati, je oblast takoj slutila, da nekaj ni v redu. Orožništvo je začelo preiskavo in dognalo: Plantak je zvalil Varošaneč k Muri, goopil in ga v takem stanju sunil v Muro, ki je Varošaneč takoj požrl. Plantak je po daljšem tajanju priznal. Vtaknil so ga v zapor.

— Kdaj prične promet na novi železnici Murska Sobota — Ormož. Minister Janković, ki si je te dni ogledal delo na tej progi, je izjavil, da bo proga meseca junija prih. leta izročena prometu.

Kultura in umetnost

x Dr. Ljudevit Pivko: Proti Avstriji. Slike iz borbe Jugoslovancev na italijanski fronti proti Avstriji. Maribor 1923. Založil Klub dobrovoljcev v Mariboru. — Počasi se vendarle izpolnjujejo vrzeli v našem »vojnem slovtvu«! Po veliki evropski katastrofi so dobile literature vseh evropskih narodov posebno pomen, ki bo znanem bogati vir za spoznavanje ljudi in dogodkov, kateri so v marsičem odločili tudi njih usodo. V oddelek vojnega slovtva spadajo vsi spisi, ki jim je vojna vtisnila oboležje; spomini vojakov, diplomatov, politikov, državnikov, revolucionarjev itd. Naša literatura je tu dokaj uboga, dasi je vojna pretresla same temelje našega narodnega obstoja in opustošila cele pokrajine. Polagoma pa dobivamo tudi mi spomine na velike zgodovinske dogodke; nekaj nepopolnih spisov o delovanju naše emigracije, Jelenčevi zapiski dobrovoljca in Matičičeva »Na krvavih poljanah« so takšni spisi. »Klub dobrovoljcev« v Mariboru si je naložil dokaj težavno, vendar pa vse hvale vredno breme, da obogati naše vojno slovtvo s spisi g. dr. Pivka. Te dni je bila v Ljudski tiskarni dotiskana prva knjiga njegovih vojnih spominov. Delo je zasnovano v 12 knjigah, kot 13. knjiga pa je napovedan roman gospe Ljudmile Pivkove »Kriminal«. Prva knjiga »Proti Avstriji« obsega 64 strani in tvori nekak uvod v poznejši roman o tzv. carzanskem podjetju. V lahkem, pripovedniškem slogu opisuje avtor zaroto v bosanskem bataljonu na italijanski fronti. Znano je, da so generalni štabi nazivali carzansko afero »največje izdajstvo«, kar jih pozna vojna zgodovina, a njen organizator je bil baš g. dr. Lj. Pivko. Njegovi vojni spomini niso le prepotrebni prispevek k vojni zgodovini našega naroda, ampak tudi zanimiva lektira, ki zasluži, da prodre v najširše ljudske sloje. — Prvi zvezek je okusno o-

premljen in ima kot prilogo nazorni zemljevid odseka Val Sugana, kjer se odigravajo opisani dogodki. Cena je za sedanje razmere malenkostna (10 D). Naroča se pri »Klubu dobrovoljcev« v Mariboru, Razlagova ul. 11.

x Pohorje. Spisal Janez Koprivnik. Ponatis iz Planinskega Vestnika (1913-1919). Založilo »Sokolsko društvo« v Mariboru. — Ko dobiš v roke novo publikacijo, ki jo je izdalo naše »Sokolsko društvo«, se moraš razveseliti. Na prvi pogled čedna knjiga! In kar je treba takoj podčrtati: nizka cena, — nekaj, kar ni nič več v »modi«. Lep papir, simpatičen tisk in posrečene ilustracije; 125 strani velike osmerke — vse za borih 15 Din. Pa vsebina! Mi, ki živimo takorekoč v senci Pohorja in ki radi zlezemo na njegove prijetne — solčne in senčne, kakor hočete — vrhove in hrbte, smo si že zdavnaj zaželeli takšno monografijo o Pohorju. Spis »Pohorje«, čigar avtorja je pred desetimi leti sprejela v svoje varstvo mariborska zemlja, je naravnost vzoren spis. Ustrezna popolnoma hvalavredni zvedavosti dobrega planinca, ki ga ne zanimajo zgolj planinske kočice, marveč tudi geološki, zgodovinski in narodopisni podatki o našem Pohorju. V spisu pokojnega profesorja Koprivnika bo našel čitatelj vse, kar ga zanima o Pohorju. Delu se pozna, da ga je avtor pisal z ljubeznijo in erudicijo. Strinjamo se z urednikom g. dr. Jos. Tomiškom, ki pravi, da je treba obžalovati, da nimamo več takega solidnega blaga. O priliki povemo o tej lepi knjigi kaj več, za sedaj jo toplo priporočamo planinskemu občinstvu, pa tudi vsem prijateljem dobre, lepe in — cene slovenske knjige. I-us.

JDS.

Okrajni zbor zaupnikov JDS za preveliški in marenberški okraj se vrši v nedeljo 2. dec. tl. pop. v Dravogradu. Istočasno ustanovitev krajevne organizacije za Dravograd, Mežo in okolico.

Mala oznanila.

Pohištvo

Iastnih izdelkov za spalne in jepine sobe najceneje v zalogi. Serce in drug. Vetrinjska ul. 2. 2624

Tražim starijo ženo koja kuhati i rubije prati znade za Čakovac. Ponude na Sušnik. Gosposka ul. 36. 2643 2-2

Dva dijaka se sprejmeta na hrano in stanovanje. Marijina ul. 10, III. nadstropje, vrata št. 8. 2650

Črna zimska suknja, skoro nova, prvovrstno blago, je po ceni na prodaj pri krojaču Rajku Zotterju, Dravska ulica 10. 2650

Odda se s 1. decembrom lepo opremljena, zračna soba, samo boljsemu, resnemu gospodu, pri boljši družini. Ponudbe pod »Seba« oddati na upravništvo. 2651

Premog za kurjavo prodaja po zelo znižanih cenah radi izpraznitve skladišča tvrdka INTERCONTINENTALE. Maribor, Meljaka cesta 10. 2644

Lepa trgovska in stanovanjska hiša z velikim gospodarskim poslopijem v lepem štajerskem trgu na prodaj. Prostor primerni tudi za industrijo. Trg je ob železnici. Cena 800.000 Din. Vprašanja in ponudbe pod »Trgovina in industrija« na uredništvo »Tabora«. 5-2

Meblovna soba se odda so- lidnemu gospodu, tudi z za- jutrkom. Ponudbe na ured- ništvo »Tabora« pod »Mir«. 5-4

Gamaše, polni kovčki in tor- bice, listnice, denarnice, tobač- nice nahrbtnike i. t. d. v veliki izbi, nudi IVAN KRAVOS, Aleksandrova cesta št. 13. 2655 10-5

Mlad zakonski par brez otrok išče stanovanje 2-3 sob in kuhinje kot podnajemnik ali v novi hiši. Ponudbe pod »Se letos« na upravo tega lista. 2627 3-2

25.000 kron dobi isti, kateri menja z mojim stanovanjem z sobo in kuhinjo pol ure iz mesta Maribora za stanovanje slično ali večje. Povpraša pri Troha, Slovenska ulica št. 2/I. 2652 2-1

Lepa velika soba s kabine- tom in predsobo, parket in električna luč, nemeblovan, v sredini mesta, se takoj od- da. Ponudbe na upravništvo pod »100«. 2640 4-2

Meblovano sobico v sredini mesta, s posebnim vhomom, išče boljši gospod. Ponudbe pod »December 23« do 28. t. m. na upravo. 2634 2-2

Glasovir dobro ohranjen, se po ugodni ceni proda. M. Ornik, Aleksandrova cesta št. 64. 2628 3-3

Vezalke, baterije, nogavice, biserne gumbke, lasne sponke, glavničke vsako množino po tovarniških cenah, jednako razne druge v to stroko spadajoče predmete sa do- bi samo pri trvdki I. BALOH, Grajski trg 3. 2602 10-4

P U H
in 2414
perje
po nizkih cenah vedno v zalogi pri trvdki
K. Worsche, Maribor
Gosposka ulica 10

H koncu leta ponudi

UREJEVALCE ZA PISMA SISTEM »INDUS«

prvovrstna izvršitev, patentna za- pornica, izvrstni izdelek,

TRGOVINA S PISALNIMI STROJI LEGAT,

Maribor, Slovenska ul. 7, tel. 100

Zahtevajte ponudbo, pri večjem na- kupu popust! 2632 7-6

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, pri- jateljem in znancem tužno vest, da je naša srčno ljubljenca dobra soproga, oziroma mati, stara mati, sestra, svakinja, tašča in teta, gospa

Matilda Rutnik, roj. Plepelec

v ponedeljek, dne 26. novembra ob 2. uri po dolgotrajni muke- polni bolezni, previdena s tolažili sv. vere v 57. letu svoje dobe bogu vdana preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v sredo, dne 28. no- vembra 1923 ob 14. uri iz mrtvašnice obče javne bolnice na mestno pokopališče v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 29. novembra ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene v Mariboru.

MARIBOR, dne 26. novembra 1923.

2653

Zalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Pierre Loti:

Azijada.

(Dalje).

(35)

Mirna morská gladina in blede mar- čevo nebo nad njo — kako neznosna mi je postala ta slika! Moj Bog, koliko tr- pim: tesno mi je pri srcu ko da pris- otnostvujem njenemu umiranju. V samotni kajnti poljubljam spomine, ki mi jih je dala na pot; hotel bi se razjokati, pa nimam dovolj moči.

Ona je v tem trenutku v svojem ha- remu, v eni izmed sob, ki so tesne in za- mrežene kot ječe; molče in brez solz leži na divanu in gleda, kako prihajajo prve nočne sence...

Ahmed je obsedel na Funduklijski o- bali in spremljal z očmi vsaki gib par- nika, ki se je oddaljeval vedno bolj, do- kler mi ni izignil izpred oči.

Tudi on je uverjen, da se ne vrnem več.

Ubogi prijatelj Ahmed, kako srčno sem ga ljubil; njegovo prijateljstvo je bilo za me sladko in blagodejno.

Sen je došanje, divni, iztočni sen! Domovina se bliža; tam v tihem, maj- lnem Brightburnu me čakajo. Tudi njih ljubim, toda kako pusta je zame rojstna hiša....

Ze ga gledam pred sabo, gnezdece, kjer je minula moja mladost; vidim jih, stare zidove in bršljin na njih, sivo yor- kshirsko nebo, stare strehe, maš in lipe — same priče prešlih časov, priče sanj in tiste sreče, ki je me more nadomestiti nič na svetu.

Cesto sem se vračal domov potrtega in razjedenega srca; prihajal sem s kak- šno strastjo ali s kakšno strto nadejo; zategadelj je tam polno bolečnih spo-

minov, ki me obdajajo nagosto kakor sen- ce starih lip pred dvorcem.

XXVII.

Lotiju od njegove sestre.

Brightbury, v aprilu 1877.

Dragi, ljubljani brat, s kakšnim vese- ljem Te tu pozdravim, na domačih tleh! Naj bi Ti On, ki vanj zaupam, po- delil toliko miru, da bi mogla naša lju- bezen ogreti Tvoje gorje. Mislimo, da ne bomo storili ničesar, kar bi bilo te- mu nasprotno, zato se močno veselimo Tvojega povratka.

Včasih razmišljam: Če je človek toli- kanj ljubljen in oboževan in če ve, da je edin zaklad tolikih src, tedaj nima vzroka, da bi se čutil izobčenega in pro- kletega v življenju... Poslala sem Ti bila v Carigrad obsežno pismo, ki Ti najbrž ne bo prišlo do rok. Pisala sem Ti, koliko sočustvujem s Tvojo bolešjo. Nisem le enkrat prelivala solza, spomi- njaje se Azijade.

Zdi se mi, dragi bratec, da ni docela Tvoja krivda, če zapuščaš povsodi nekaj svojega nesrečnega življenja. Mnogi so že tekmovali zanj, čeprav je še kratko... Ti veš, da sem trdno preverjena: ne bo dolgo, pa si ga nekdo osvoji docela in napravi iz tebe najrečnejšega človeka na zemlji.

Slavčki in kukavice, škinkavci in la- stovce že pozdravljajo Tvoj prihod: nisi si mogel izvoliti lepšega časa za vrnitev v domovino nego Ti ga je določila sama usoda.

Z Bogom! Poljubljamo Te in ostani zdrav do skorajšnjega svidenja!

XXVIII.

Prevod turških pismenk, ki jih je na- slikal po Ahmedovem narekovanju jav-

ni pisar na trgu Emin-Unu v Stambulu in jih naslovil na Lotija v Brightbury.

»Allah!

Moj dragi Loti, Ahmed te srčno pozdravlja.

Tvoje pismo iz Mitilene sem poslal Azijadi s posredstvom stare Kadidže; skrila ga je v obleko in ga doslej še ni dala prebrati, ker ni zapustila harema, odkar si Ti odpotoval.

Staremu Abeddinu je izgledala že delj čas sumljiva; naposled jo je vse iztuh- tal: Bil smo pač zadnje dni premalo o- prezni. Kadidža je pravila, da ji ni stor- ril nič zalega, ker jo je zelo ljubil. Od tega časa pa ne prihaja več k nji in ne spregovori z njo ne besede, kakor da bi ne bila v haremu. Druge žene so jo pu- stile, le Fenizlehanum še mara za njo. Nji na ljubo se je posvetovala s hod- žem (čarovnikom).

Odkar si jo Ti zapustil, boleha; po- klicali so znanega hekima (zdravnika), ki je dejal, da ne najde bolezni in se ni več vrnil.

Neguje jo starka, ki ji je onokrat u- stavila kri na roki; velja za njeno za- upnico in menim, da ji je ona za denar zavalala.

Azijada Ti sporoča, da ne more žive- te brez Tebe, dasi je preverjena, da se Ti ne boš vrnil v Carigrad. Nič več ne upa, da se bodo še enkrat spogledali Vajini pogledi; zdi se ji, da ni več soln- ca.

Loti, ne pozabi svojih obljub. Mar misliš, da bi bil mogel le en trenutek biti srečen, če ni Tebe v Carigradu? Glej, ne morem; odkar si odšel, mi je srce pol- no gorja.

Doslej me niso klicali k vojakom, ker se ozirajo na starega očeta; mislim, da bo kmalu napočila tudi moja ura.

Ostani zdrav!

Tvoj brat Ahmed.

P. S. V Fanarju je bil velik požar in je opustošil predmestje.

XXIX.

Loti Izeddinu Aliju v Stambul.

Brightbury, 20. maja 1877.

Dragi Izeddin Ali!

Zdaj sem torej v domovini, pod sta- rimi lipami, ki so me uspavale kot o- troka, v majhnem Brightbury, o kate- rem sem Vam pripovedoval v Stambulu. Pomlad je, a otožna pomlad; zmiraj dež in megla kakor pri Vas pozimi.

Zopet nosim zapadno uniformo, klo- buk in sivi površnik; pridejo pa trenut- ki, ko se mi zdi, da to ni prava obleka, zame, pa zakoprnim po Vašem kroju.

Vkljub temu pa ljubim ta koticček domovine; ljubim rodbinsko ognjišče, ki sem ga bil tolikokrat zapustil, ljubim te, ki ljubijo mene in čijih ljubezen me je osrečevala v mladosti. Ljubim svet, ki me obkroža, podeželski svet s starimi gozdovi, nadečimi prelest, ki je ne naj- dete drugod, prelest nečesa pastoralne- ga, spominjajočega na preteklost, na prisrčnost prejšnjih stoletij in davnih pastirjev.

Novica prihaja za novico, dragi effendija, novice o vojski. Mislil sem, da se bo angleški narod postavil na stran Turčije. — Zaman je življenje izven Stambula polovično in raztrgano; moje simpatije so na Vaši strani, Vašo domovino ljubim in molim za njo. Ne dvomim več: Kmalu me vidite v Stam- bulu!

(Dalje prihi.)